Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia
Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.

Preţul inserţiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.

Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 167. Braşov, Lunĭ-Marţĭ, 30 Iulie (11 August) 1896.

Unde vréu sĕ ne ducă...

Quidquid agis, prudenter age et respice finem.

(*A*) Pre când scriem aceste, vicarul candidat séu, mai bine ḑis, pretendent de Episcop, se va fi deşteptat, credem, din tărbăceala chefului, ce-l va fi făcut *more patrio* în urma resultatului alegerei sale de deputat în cercul părăsit de Rezei, care a ajuns din ciubĕr în lăturar.

Óre deştepta-se-va şi desmetecí-se-va vicarul Goldiş şi din beţia, ce l'a cuprins de dorul toiagului episcopesc, după care alérgă, cum se vede, cu ochii închişĭ?

Acésta e greu de creḑut.

Décă însĕ părintele Vicar, ceea ce e de prevĕḑut, nu va delătura îndoielile ce le avem faţă cu el, credem, că cel puţin alţii, carĭ sunt în pericul a pleca după Prea Cuvioşia Sa, cum speréză Lloydul de Peşta, se vor trezi şi vor sta pe loc, după ce vor calcula bine şi cu sânge rece unde ne duce calea, pe care a pornit călugĕrul Goldiş.

Vor sta pe loc, şi'şĭ vor readuce în memoriă protestul, ce-l făcură toţi Românii, fruntaşĭ şi popor, tóte gazetele lor, Sinódele şi chiar şi Congresul bisericesc gr. or. în contra nefastei politice bisericescĭ a guvernului unguresc.

La acest protest a luat parte, ca Vicar şi membru al Sinodului şi Congresului, şi Goldiş. Cum se unesce cu cinstea şi cu caracterul omului, décă acum acelaşĭ Vicar vine şi ca un apostat, părăsind cea mai bună convingere a clerului şi poporului bisericei sale, se închină politicei bisericescĭ a guvernului, ba încă o mai şi laudă şi preamăresce?

Din momentul, când şi-a căscat gura înaintea publicului strîns de solgăbirĕul din Ceica, judecata vicarului Goldiş a fost făcută, şi nu numai noi, dér cum vedem toţĭ Românii din tóte părţile, cu preoţii în frunte, condamnă purtarea călugĕrului dela Oradea-mare şi se vor feri de esemplul, ce l'a dat, ca de iérba cea rea, de care chiar şi animalele se sciu feri.

Sĕ vedem acum, unde ne-ar duce pe noi Românii calea, pe care a declarat'o părintele Goldiş ca singur mântuitóre?

Ne-ar duce acolo, unde am fost înainte de asta cu douĕ sute de anĭ, sub domnirea principilor calvinĭ ai Ardealului, când întreg comitatul Hunedórei, districtul Făgăraşului întreg întregut, tóte comunele de-a lungul Mureşului, începĕnd dela Căpud, până sus cătră Osd şi Têrgul-Mureşului primiseră confesiunea reformată. Preoţii şi protopopii românescĭ, décă nu voiau sĕ fiérbă şi sĕ mănânce carne Mercurea şi Vinerea, iernau şi ţineau căpăii domnilor alăturea cu copilaşii proprii în casele lor.

Nu zimbiţĭ, sĕ nu vi-se pară aceste cuvinte numai un eflux al fantasiei pesimiste.

Taie şi stîrpesce pădurea de pe munte şi sémĕnă grâu şi ovĕs; acestea vor cresce, dér nu se vor cóce. De nu vei mai sĕmĕna, pădurea va cresce la loc. Aşa e şi neamul omenesc. A apucat pe-o cale, înzadar te vei strădui sĕ-l abaţĭ, nu-l poţĭ.

Maghiarii, puţinĭ fiind la numĕr, simt, că numai prin asimilare de elemente streine îşĭ mai pot susţiné hegemonia. Inzadar îi dăscălesce şi vre sĕ-i abată de pe calea acésta tótă lumea. Nu se prinde, nu folosesce nimic şi nu se va prinde şi nu va folosi până atuncĭ, până când naţiunile conlocuitóre şi vecine nu se vor deştepta pe deplin şi nu se vor hotărĭ — vorba lui Flourens — a nu mai primi sĕ trăéscă într'o stare de inferioritate civilă şi politică. Cu alte cuvinte a nu mai primi rolul trist şi umilitor, de-a servi de material pentru maghiarisare.

Până atuncĭ Maghiarii vor urma şi vor lucra înainte, după cum au început. Vor stărui de-a ruptul capului pentru isbânda politicei lor de maghiarisare violentă, care i-a adus până la stadiul actual.

Ca sĕ ajungă aicĭ, guvernul, dieta, comitatele şi toţĭ, până şi opincarii maghiarĭ şi desculţii din pustele Ungariei, se nevoesc necontenit a ne trage în partea lor, a ne supune tot mai mult influinţei şi puterei lor.

Un pas decisiv au făcut. Botezul, cununiile sunt luate din mânile preoţilor noştri. Cincĭ — şése, mult ḑece — doi-spre-ḑece anĭ, până vor sĕrăci contribuabilii şi mai rĕu ca până acum — când chiar după mărturisirea ministrului, numai jumĕtate din ce avem e al nostru, ér cealaltă jumĕtate e a creditorilor — şi botezurile şi cununiile bisericescĭ vor deveni tot mai rarĭ, poporul tot mai mult va fi înstrăinat de cătră preoţĭ.

Ce sĕ mai ḑicem de starea materială, ce se pregătesce în asemenĭ împrejurărĭ preoţimei, care până acum a trăit mai mult din venitulile stolare?

Chiar şi în casul însĕ, când statul, după cum se ḑice că ar avé de cuget, ar salarisa preoţimea de tóte confesiunile — ceea ce noi credem a fi numai o apucătură corteşéscă, — ce va face acéstă preoţime? Negreşit, ea va trebui sĕ asculte ca tot cel plătit.

Şi într'un cas şi într'altul, preoţimea, décă va urma esemplului şi doctrinei apostate a lui Goldiş, va trebui sĕ facă în tóte pe voia guvernului unguresc, căruia 'i-se va da legată de mânĭ şi de picióre.

Voia guvernului unguresc este însĕ de-ocamdată, bine scim, sĕ introducă în tóte scólele nóstre limba de propunere maghiară. Odată pusă în lucrare acéstă maghiarisare în stil mare, nu va fi nicĭ o mirare, décă se vor reînoi încercările dinainte de 1848, de-a întroduce şi în biserică limba maghiară. Inaintând astfel în pacificarea semnalată de călugĕrul Goldiş, în curênd nu va mai fi lipsă de preoţĭ, protopopĭ, vicarĭ, ba nicĭ chiar de episcopĭ românescĭ. Vor fi destui de bunĭ cei calvinescĭ, pentru a căror salarisare se sbate acum de mult vicarul Goldiş — şi étă-ne mai curênd de cum am fi creḑut unde am mai fost înainte cu 200 de anĭ!

Ai cugetat la acestea, părinte Goldiş? Unde te-ai dus şi în ce prăpastiă te-ai prăvălit vedem şi vei vedé şi Prea Cuvioşia ta în curênd. Dér unde vor sĕ ne ducă duşmanii seculari ai neamului nostru, nu ne vom duce noi.

Multe consciinţe s'au vêndut, multe suflete s'au pierdut în cursul veacurilor de restriste din şirurile acestui popor plantat de providinţă în munţii şi văile Carpaţilor, ca sĕ apere cultura şi civilisaţia gintei latine! Dér pentru acésta el stă şi astăḑĭ ca o stâncă nemişcat, pĕtruns de marea menire, ce i-s'a dat.

Spre acéstă mare menire va merge şi va înainta el în mânia tuturor neajunsurilor, ér nu pe cărarea, ce i-o arată slugărnicia, apostasia şi trădarea!

Vocĭ maghiare asupra Românilor.

Din incidentul apropiatei visite a monarchului austriac în Bucurescĭ, pressa maghiară éråşĭ a început a-se ocupa neîncetat cu cestiunea română. Diarele maghiare publică articole după articole în carĭ se tractéză nu numai de amintita visită, ci şi de alte cestiunĭ române, aduse în legătură cu acésta.

Au început a apăré broşurĭ, scrise pe capta broşurilor din anii trecuţĭ, în carĭ autorii acestora se nisuesc a dovedi, că Românii trăesc în Ungaria ca într'un „Eldorado" şi n'ar avé de a-se plânge de nimic, etc.

Vom publica astăḑĭ în estras

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Paul Bourget.

Etatea Amorului.

Traducere de *I. S. Spartali*.

I.

Când am supus eu directorului ḑiarului „*Bulevardul*" — cel mai literar din ḑiarele marĭ Parisiane — proiectul anchetei mele asupra „Etăţii Amorului", el par'că s'a mirat, că o idee aşa de „ḑiaristică" — tocmai vorba acésta a spus'o — sĕ fi încolţit aşa lesne în creerul colaboratorului sĕu cel mai nou. Eram la dênsul de cincĭ-spre-ḑece ḑile şi „*Bulevardul*" era cel dintâiŭ ḑiar, la care lucram.

— Complecteză-ţĭ cestiunea dumitale scumpul meu Labarthe, îmĭ spuse el cu un aer ceva mai puţin obraznic decât de obiceiŭ; pe urmă, după ce mĕ ascultă câte-va minute, ḑise scurt: „E bună asta. Va sĕ ḑică voescĭ sĕ întrebĭ pe bărbaţĭ şi pe femei la ce vêrstă; iubesce cine-va mai bine, mai întâiŭ şi pe urmă: la ce etate este cine-va mai bine iubit..... Chiar acésta-i ideia dumitale? Şi acum, sĕ-mĭ spui, pe cine ai de gând sĕ interviewezĭ mai întâiŭ?

— Am făcut o listă... îi rĕspunsei, şi scosei din buzunar o cólă de hârtiă.

Pe hărtiă aceea însemnasem numele „personalităţilor", pe carĭ aveam de gând sĕ le întreb în privinţa acésta, şi începui sĕ citesc nume după nume. Erau acolo scrişĭ doi generalĭ, doi foştĭ miniştri, un dominican, patru actriţe, dintre carĭ douĕ de café-concert. şi cincĭ actorĭ, dintre carĭ unul decorat, trei financiarĭ, doi advocaţĭ, un hirurg, un medic legist, şi un şir mare de literatorĭ celebri. Directorul aci aproba cu capul, aci ḑicea scurt, ca un American: „Nu-i bine... Şterge..." până când ajunsei la numele, pe care-l păstrasem la urmă de tot, numele lui Petre Fauchery, romancierul celebru.

— Şterge-l şi pe el... suntem certaţĭ împreună... ḑise directorul dând din umerĭ.

Eu stăruiı:

— Insĕ décă e cine-va, a cărui părere sĕ intereseze pe cetitorĭ şi mai cu sémă pe cetitóre... Mĕ gândeam tocmai sĕ încep cu el..

— Aida de! îmĭ taie vorba redactorul-şef; Fauchery însĕ are de princip sĕ nu priméscă pe nicĭ un reporter. Nu unul, ci ḑece i-am trimis şi pe nicĭ unul nu l'a primit.

„*Bulevardul*" nu sufere însĕ ca sĕ-şĭ bată cine-va joc de el şi noi l'am ascultat în pace... Prin urmare...

— Bine! eu o sĕ am negreşit un interview cu Fauchery pentru „*Bulevardul*". I-ţĭ dau cuvêntul meu de cinste. Am eu un mijloc sigur...

— Décă vei isbuti, îţĭ dăruesc doi napoleonĭ... îmĭ rĕspunse directorul uitându-se fix în ochii mei. In fond, mĕ enervéză domnul acesta, care are aerul, că scuipă pe reclamă... Trebue sĕ tréćă şi el prin asta ca şi camaraḑii lui... Dér... îmĭ ḑise ridicând din umerĭ — dumniata nu ai sĕ isbutescĭ... Şi care e mijlocul dumitale aşa de sigur?

— Sĕ-mĭ dai voiă sĕ-ţĭ spui la urmă... Peste patru-ḑecĭ de césurĭ însĕ ai sĕ vedĭ décă am sĕ reuşesc orĭ nu".

— Du-te şi nu uita, că poţĭ sĕ nu menajezĭ pe individul.

Sigur, că făcusem progrese ca ḑiarist, numai în ucenicia acésta de cincĭ-spre-ḑece ḑile, de vreme ce lăsai pe nenea Pascal, greţosul impresariu, de care atîrnam, sĕ vorbéscă astfel de scriitorul pe care-l admir mai mult între cei vii! Insĕ de sĕptĕmâna trecută, de când mĕ hotărîsem sĕ mĕ vîr în vălmăşagul parisian, mĕ silisem aşa de mult sĕ mĕ desbăr de obiceiurile mele, cum îşĭ lapădă şopîrla pielea ei înbĕtrânită, încât par'că isbutisem. Sciam bine, fiind-că aveam dovada într'un sertar plin cu proiecte de poeme. de drame şi de romane, că esistase într'o vreme — o vreme care data de ierĭ — un óre-care Jules Labarthe, venit din provincia lui în Paris, ca sĕ ajungă om mare. Personagiul acela, care credea în Litere, cu *L* mare, — în Ideal, ér cu *I* mare, — în Glorie, ér cu *G* mare, murise şi fusese şi îngropat. Incepé-va

douĕ articole din douĕ ḑiare maghiare, carĭ la loc de frunte se ocupă cu Românii.

Étă ce scrie cunoscutul romanofag *Bartha Miklos* în „*Magyarország*“-ul de ierĭ sub titlul „*Tripla alianță și Valahii*“:

Sĕ-șĭ însĕmneze bine fiă-care Maghiar acestea: In România nu este asceptat Francisc Iosif, regele maghiar, ci Francisc Iosif, împĕratul austriac, pe lângă tóte că România este vecinul nostru, și în fața invasiunei panslave, noi, Maghiarii, cu Românii am fi avisațĭ unul la altul, și nu Austriacii.

Cu tóte acestea dincolo nu este asceptat regele maghiar. Ba, încă voiesc sĕ-l róge pe împĕratul austriac, ca sĕ pășéscă în acțiune contra regelui maghiar. Liga o vestesce acésta pe față. Ea politiséză, și pretinde drepturĭ pentru Valahii din Ungaria, ceea-ce însémnă nimicirea unității Ungariei. Óre va da ascultare împĕratul austriac pretensiunei acesteia, óre va accepta-o regele maghiar?“

Este sigur, că politica casei habsburgice nu se înstrĕinéză de idea federalismului. O dovedesc acésta: politica lui Taafe, căderea liberalilor germanĭ din centru, desvoltarea de rassă a Cehilor, Polonilor, Dalmațienilor etc. Și aceea e sigur, că în politica casei domnitóre, supremația rassei maghiare în Ungaria jócă un rol *indiferent.* O dovedesc acésta: condamnarea șovinismului maghiar la Boroșineu, *pădurile năsĕudene,* tăiate din „imperiul maghiar“, spiritul armatei comune, în regimentele căreia limba maghiară nu se póte ridica la egală valóre cu limba valahă și tăută etc.

Decĭ este greu rĕspunsul, că óre împĕratul austriac va asculta rugarea îndreptată către el în spiritul Ligei.

Starea actuală ne imple pe noi de îngrigirĭ, ér lor le întinde speranțe. Nu înțeleg meetingurile din Paris, atitudinea ḑiaristilor italienĭ și francesĭ, ci înțeleg ființa internă a triplei alianțe.

Fără România tripla alianță nu póte calcula la un succes strategic, și décă România ar pășĭ ca dușmană: atuncĭ desastrul ar fi sigur. Ar causa acésta nu numai rolul României între statele balcanice, nu numai posiția ei puternică, ci acel raport agitatoric, care s'a creat între România și Valahii din Ungaria.

Décă România va fi contra triplei alianțe, atuncĭ în momentul unei crise și teritoriile din Ungaria locuite de Valahĭ vor trebui apărate. Adecă: cel puțin un corp de armată va trebui sĕ împiedece *erupțiunea resbelului civil,* alt corp de armată ar trebui sĕ opereze contra României și faptul acesta ar învólve o slăbire, care ar eschide cu totul succesul strategic.

Decĭ esistența triplei alianțe este condiționată de prietinia cu România. O sciu bine acésta Valahii, și o și esploatéză; nu sunt nebunĭ sĕ-șĭ dea prietinia de cinste, când o pot da și scump.

Astfel cestiunea română capătă un rol în acțiunea triplei alianțe și e de minune, că prețul prietiniei tot-déuna trebue sĕ-l plătim noi, Maghiarii.

E întrebarea acuma, că monarchul ce va privi ca lucru mai însĕmnat: susținerea triplei alianțe, care fără prietinia valahă nu plătesce mult; séu unitatea politică a Ungariei? Décă ar esista un guvern maghiar, puternic și consciu de datorința sa, atuncĭ nu s'ar ivi astfel de întrebărĭ. Dér dela Banffy ce sĕ așteptăm?

Ḑiarul rusesc „*Novosti*“ vorbind despre visita Majestății Sale în Bucurescĭ ḑice, că acesta este un eveniment însemnat, dér cu tóte acestea alăturarea României la tripla alianță ar fi o anomaliă, deórece Românii nu pot uita intrigile austriace și machinațiunile maghiare în Transilvania română. Ca rĕspuns la aceste, ḑiarul „*Maghiar Hirlap*“ scrie sub titlul: „*Rușĭ și Românĭ*“ între altele următórele:

Pe ḑiarul „Novosti“ îl dóre fórte mult călĕtoria regelui nostru în România. Și peste tot opiniunea publică rusécă a fost neplăcut atinsă de schimbarea ce s'a făcut în politica nóstră dela căderea lui Kálnoky încóce.

Numitul ḑiar rusesc îi amintesce României, că ce vecinĭ rĕi a avut ea totdéuna în monarchia nóstră și cum Maghiarul totdéuna a asuprit și tiranisat pe Românii din Ungaria. Dér sĕ facem o asemĕnare: România cu tóte acestea e un stat puternic și neatérnător, până când despre Polonia nu se póte ḑice acésta. Românii din Ungaria își pot cultiva rassa, limba și religiunea (??), ceea-ce despre Polonii din Varșovia nu se póte ḑice, cu tóte că sunt de sânge slav.

Cu tóte-că daco-românismul se apropiă de panslavism, cu tóte acestea noi pretindem, ca România sĕ calculeze și sĕ alégă bine între Rusia, care tot-déuna s'a nisuit sĕ contopéscă cu sine tot ce-i venia în cale; și între monarchia nóstră, care nu a urmat nicĭ-odată politică de estindere și a lăsat pe naționalitățĭ sĕ se desvólte liber.

Orĭ și care Român cu minte póte înțelege, că o altă rassă, afară de noi Maghiarii, ar fi asimilat de mult pe Românĭ, dér noi n'am voit nicĭ sĕ fim tiranii Românilor și nicĭ dușmanii statului român vecin. De aceea nu se cade, ca Românii din regat sĕ pretindă pentru Românii din Ardeal astfel de lucrurĭ, carĭ ar nimici unitatea, puterea și independența națiunei maghiare și a statului maghiar.

Catolicii în contra congruei.

Modul, cum guvernul voesce sĕ reguleze cestiunea salarisărei preoților, a început sĕ inspire cele mai seriose îngrijirĭ chiar și în cercurile dătătóre de ton ale catolicilor maghiarĭ. Insu-șĭ contele Ferdinand *Zichy,* conducĕtorul „partidei poporale“ catolice. publică în organul acestei partide o declarațiune, prin care în mod fórte categoric desaprobă pașii întreprinșĭ până acum în cestiunea regulărei congruei. Étă ce ḑice el între altele:

Eu am eșit de mult din comisiunea pentru congruă, deóre-ce în sînul acelei comisiunĭ nu-mĭ pot validita vederile mele. Fiă că privim apucăturile urmate până acum în resolvarea cestiunilor în genere, orĭ a cestiunilor singuratice, cum s'au succedat ele una după alta, — fiă că privim îngenere modul și timpul ordonat cu privire la conscrierea venitelor preoțescĭ: *tóte acestea deștéptă în mine nedumerirĭ și antipatiă, din care causă nu le pot aproba.*

Spun pe față și cu ocasiunea acésta, că eu *vĕd și în acésta periclitat interesul catolicismului,* și că din causa acésta *trebue sĕ luptăm din tóte puterile în contra direcțiunei urmate de partida liberală și de guvernul sĕu;* acésta însĕ o vom puté ajunge cu succes nu prin refusarea conscrierei, ci mai vîrtos prin constituirea unui partid creștin unitar cât mai tare și mai disciplinat.

Tot cam în sensul acesta publică în cestiunea congruei un interesant articul și fóia catolică „*Esztergom*“. Din acest articul, care pare a fi inspirat de cercurile curții primațiale din Strigoniu, reproducem următórele:

Preoțimea primesce astăḑĭ cu neîncredere bătĕtóre la ochĭ tot ce vine dela guvern. Ea nu póte scăpa de grija, că îmbunĕtățirea sorții sale materiale se va face în detrimentul neatérnărei sale. Și, mărturisind sincer, îngrijirea acésta nicĭ nu este fără de temeiŭ. Căcĭ intr'un guvern, care tóte le judecă din punctul de vedere al politicei de partid, nu te prea poțĭ încrede. Cu tóte astea cestiunea congruei a ajuns astăḑĭ așa departe, încât nu te mai poțĭ feri de ea, mai ales fiind-că înmulțirea dificultăților ar aduce cu sine compromiterea corului episcopesc.

Conscrierea, ce se face acum, încă nu cuprinde în sine nimicirea libertății preoțimei, deși se face cu conlucrarea oficiilor administrative. Ea nu este, decât numai o pregătire pentru congruă. Ceea ce ar periclita libertatea bisericei e procurarea sumelor de lipsă, întregirea beneficiilor și — ce e mai principal — plătirea sumelor. Décă tóte acestea s'ar face astfel, ca guvernul sĕ aibă puterea de-a da, orĭ denega congrua, după cum s'a întêmplat la timpul sĕu în Germania, orĭ după cum se practiséză și astăḑĭ în Francia, atuncĭ *declarăm înaintea lui Dumneḑeu și a ómenilor, că o astfel de congruă nu ne trebue.*

Congrua peste tot are sĕ se dea beneficiului, ér nu beneficiatului. Prin urmare décă cine-va a dobêndit beneficiul și episcopul l'a întrodus în el în mod legal, atuncĭ beneficiatul are drept a folosi beneficiul, orĭ este el pe placul guvernului, orĭ nu. Numai décă cine-va în sensul canónelor a încetat de-a mai fi beneficiat póte sĕ pérdă congrua, nimenĭ altul însĕ nu. Décă congrua este contemplată astfel o primim, altfel însĕ nu. Căcĭ așa după cum fórte ușor se póte întêmpla mai ales în timpul de aḑĭ, ca adecă cine-va sĕ fiă denunțat la guvern, ér guvernul sĕ-i pótă subtrage în urma acésta congrua: *nouĕ o astfel de congruă nu ne trebuesce.*

In fine fóia catolică pledéză pentru autonomia bisericei catolice și ḑice, că mai întâiŭ trebue sĕ se reguleze cestiunea autonomiei și numai după aceea sĕ urmeze definitiva regulare a salariilor preoțescĭ, făcêndu-se acésta sub scutul autonomiei bisericei catolice.

In fine este vĕdit, că planurile, ce le urméză guvernul cu cestiunea salarisărei preoților, inspiră cele mai seriose îngrijirĭ chiar și între Maghiarĭ, carĭ caută de timpuriu a se ocroti în contra pericolului. In fața acestora e de prisos sĕ mai accentuăm, că pericolul pentru bisericele nóstre e înḑecit mai mare, find-că în contra acestora și este îndreptată cursa în prima liniă.

CRONICA POLITICĂ.

— 29 Iulie.

Ḑiarul italian „*Independente*“ anunță, că prințul **Lobanow**, ministrul de esterne rusesc, va fi, deja înaintea visitei Țarului în Syracusa, óspe al regelui Umberto în Monza, unde vor petrece în acelașĭ timp miniștri italienĭ *Rudini* și *Visconți-Venosta.*

*

Marele Vizir anunță în 7 c. telegrafice guvernului sêrbesc, că **Sultanul** a ordonat sĕ se publice **Irada**, prin care *naționalitatea sêrbéscă este recunoscută* în Macedonia ca egal îndreptățită cu naționalitățile grecéscă și bulgară. Regele Alexandru imediat adresă Sultanului o depeșă căldurósă de mulțămită, ér ministrul-președinte sêrbesc *Novakovicĭ* făcu faptul acesta cunoscut ambasadorilor puterilor streine.

*

După cum anunță ḑiarul italian „*Roma*“, este încă departe de a-se încheia pact între **Italienĭ și Abissinienĭ.** Regele *Menelik* primesce în continuu nouĕ transpórte de muniţiune, și trupele sale la orĭ ce moment stau gata de rĕsboiŭ. Se asigură, că și Italienii vor trimite nouĕ trupe la Massauah și generalul *Baldissera,* care de present este în Italia, se va întorce cu finea lunei Septemvre la Eryträa, pentru de-a relua frânele guvernului civil și militar.

„Un cuvênt sincer către ultraiștii românĭ“.

Sub acest titlu a apărut ḑilele trecute o broșură în Cincĭ-bisericĭ, al cărui autor, cu numele Ioan *Kajdy* sen. se încércă a combate postulatele îndreptățite ale Românilor, voind a dovedi, că de o parte Românĭ ar avé cele mai marĭ libertățĭ (!!) în Ungaria, ér de altă parte că cel mai mare pericol ce amenință și pe Românĭ, este panslavismul.

Étă dealtmintrelea ce se ḑice pe scurt în amintita broșură, scrisă în spiritul lui Moldován Gergely:

In Ungaria tóte naționalitățile au drepturĭ egale, și nu se pretinde dela nimenĭ, ca sĕ-șĭ părăséscă naționalitatea.

Când s'a întrodus în școlele de limbă strĕină limba maghiară, ca obiect obligat, s'a intenționat numai aceea, ca naționalităților sĕ li-se ofere posibilitatea, de așĭ însuși limba, fără de care ele nu pot înainta pe nicĭ o carieră publică. Toțĭ, câțĭ cunosc istoria ungară, vor afla firesc acest lucru.

Cât de puțin îndreptățită este plângerea, că Românĭ ar fi asuprițĭ de statul ungar, se póte vedé și de acolo, că conform datelor statistice, numĕróse ținuturĭ maghiare s'au prefăcut astăḑĭ în ținuturĭ românescĭ.

Românii n'ar trebui sĕ ațîță focul, din care ușor s'ar puté isca o conflagrațiune europénă; căcĭ décă în lupta acésta va eși panslavismul învingĕtor, atuncĭ Românĭ îi vor cădé mai întâi jertfă.

Singurul mijloc contra agitărei naționalităților este stirpirea profeților falșĭ, carĭ duc pe popor în pustiă. Pentru de-a ajunge la acéstă țintă ar trebui sĕ se aplice următorul mijloc radical: Ar trebui sĕ se *amoveze* din postul lor, începênd dela episcop și până la preot, dela notar până la învĕțător, toțĭ aceia, despre carĭ se dovedesce, că sunt dușmanii patriei.

In partea doua a broșurei, autorul se încércă a documenta cu date istorice, că Ungaria n'a fost nicĭ-odată o țéră barbară, după cum o numesc Românĭ, apoi face o paralelă între „barbarismul Maghiarilor“ și „cultura Românilor“, voind a dovedi, că asemĕnarea nu iese în favorul cestor din urmă.

In fața tendințelor „separatiste“, |

érășĭ omul acesta într'o di, după ce'șĭ va fi făcut posiție, sĕ scrie pentru dragul artei? Era cu putință, însĕ de-ocamdată nu mai cunosceam, nu mai admiteam, decât pe Labarthe energicul și migalosul, intrat în pressă cu ideia sĕ fiă înainte de tóte om al timpului, și sĕ ajungă cât se va puté mai iute la cincĭ-decĭ de mii de francĭ pe an.

Ce-i păsa acestui al doilea individ, că nemernicul Pascal se va lăuda, că rîsese de cel mai delicat și mai puternic dintre moștenitorii lui Balzac, cu atât mai mult, că chiar eu — Labarthe de modă nouă — mĕ pregăteam pentru o operație, care era tot așa de delicată ca și procedeurile redactorului șef al meu. Adevĕrul e, că aveam mijlocul meu sigur că voiu reușĭ cu întrevederea mea, și sĕ vĕ spun ce fel era mijlocul acesta.

In perióda mea de prostiă îi trimisesem lui Petre Fauchery versurĭ și novele. Tocmai aceste versurĭ și acéstă nuvelă, pe care nu voise sĕ le priméscă nicĭ unul din cei patru editorĭ, la carĭ mĕ presentasem, mĕ hotărîseră după aceea sĕ întru în ḑiaristică sub patronagiul unui camarad binevoitor. Marele scriitor, deși călĕtorea, îmĭ rĕspunsese. Chiar eu îi rĕspunsesem după aceea printr'o scrisóre la care el érășĭ îmĭ rĕspunsese poftindu-mĕ sĕ-i fac visită îndată ce se va întórce. Mĕ dusesem la el. Nu-l găsisem. M'am dus ér după aceea. Érășĭ nu l'am găsit. Pe urmă un fel de rușine mĕ oprise de-a mĕ mai duce sĕ-l caut. Prin urmare nu-l vĕḑusem de fel. El nu mĕ cunoscea altfel, decât ca tînĕrul Eliacin, cum mĕ iscălisem în cele douĕ sosirorĭ de anul trecut. Pe lucrul acesta mĕ bizuiam eu sĕ isbutesc ca sĕ-l fac sĕ mĕ priméscă. Planul meu era fórte simplu; sĕ mĕ duc la el, sĕ fiu primit, sĕ nu-i spun că aḑĭ sunt ḑiarist, sĕ-i povestesc un fel de subiect de roman, unde sĕ fiă vorba de *vîrsta amorului,* sĕ-l fac sĕ-șĭ deslege limba — și pe urmă.... când va vedé tipărit tot ce va fi vorbit cu mine... Aci mĕ cam mustra cugetul. Insĕ îmĭ năbușam remușcarea acésta cu vorba grozavă: lupta pentru viéță — și cu amintirea de multe esemple în corporația, în care aveam de-acum încolo onórea sĕ fac parte.

(Va urma.)

cum le numesce autorul — ale Românilor, Kajdy reamintesce cuvintele lui Bach, rostite către câţi-va fruntaşi români, cari bucuros ar fi creat un mare principat autonom: „Românii încă nu sunt copţi, pentru de a-se puté guverna pe sine“.

In fine autorul e de părere, că agitaţiunile naţionalităţilor vor decurge făr' de-a causa nici un rĕu, tot-odată ameninţă însĕ pe urzitorii agitărilor, ca nu cum-va sĕ continue a păşi mai departe pe calea piedişă şi periculósă, pe care au apucat a merge.

SCIRILE DILEI.

— 29 Iulie.

Atentat asupra unui monument milenar. Diarele maghiare anunţă, că asupra statuei lui Arpad, care este destinat sĕ represinte monumentul milenar pe „Tîmpa“ de lângă Braşov, s'a sĕvêrşit un atentat din partea unor făptuitori necunoscuţi. Monumentul se afla în curtea morii cu vapor „Teresia“ din Brasov, unde se lucră la el. Intr'una din nopţile trecute se descoperi, că sunt rupte singuratice bucăţi dela umĕrul drept, dela pieptul şi dela coiful statuei. Se dice însĕ că paguba nu e chiar mare!

—o—

Iubileul unui preot. D-l protopop al Coşiocnei, *Ioan Hossu*, şi-a serbat în 6 Iulie n. c. jubileul de 50 de ani ai preoţiei şi căsĕtoriei sale. Serbarea s'a făcut în cerc restrîns familiar, cu tóte acestea însĕ, după cum 'i se comunică „Unirei“, preoţii tractuali înţelegênd despre serbare au grăbit a-l felicita şi a-i preda un dar comemorativ.

—o—

Românĭ pierduţi. Diarele maghiare din Budapesta anunţă, că în 18 August vor sosi acolo 640 Români din comit. Uniedórei, sub conducerea vicişpanului şi a fisolgăbiraelor, pentru ca sĕ se producă în esposiţia milenară cu dansuri naţionale române. La 22 August vor sosi în Budapesta 566 Români din cercul Oraviţei, comit.-Caraş-Severin, sub conducerea fisolgăbirĕului şi a 15 preoţi şi invĕtători români, pentru ca sĕ se arate în costumele lor naţionale de comedia lumei jidane, adunată la esposiţiă. Ruşine, şi de o miiă de ori ruşine sĕ le fiă, de cumva ar fi aşa.

—o—

Agitaţiă contra unei confesiuni. Autorităţile din Ungaria nordică confiscaseră astă primăvéră mai multe mii de esemplare din poesia slovacă „Piesne ludovej strany“, despre care se dicea, că ar agita pe locuitorii slovaci contra confesiunilor catolice. Autorul acelor poesii, preotul catolic Stefan Vastagh, a fost acusat acum de către procuratura din Budapesta cu agitare şi în cestiunea acésta va hotărî judecătoria de pressă în luna lui Octomvre. Se dice, că curtea cu juraţi din Budapesta va avea în curênd se mai judece în 14 procese tot de natură confesională, intentate diarelor „Christliches Volksblatt“, „Krestan“ şi „Magyar Néplap“.

—o—

Goldiş — deputat. Din Ceica maghiară se depeşéză, că vicarul Iosif Goldiş a fost ales alaltăeri unanim ca deputat guvernamental, deci acum póte întra în tótă regula ca mameluc în tabĕra lui Banffy.

—o—

Esercitii cu puşca Mannlicher. Ministrul de rĕsboiŭ român a dat ordin, ca miliţienii tuturor regimentelor sĕ fiă concentraţi pe diua de 1 Septemvre pentru a face exerciţii cu puşca Mannlicher. Concentrările se vor face la fie-care regiment în parte, şi vor dura până la 15 Septemvre.

—o—

Centenarul poetului engles Burns. Dilele trecute s'a serbat în Scoţia centenarul morţii marelui poet Burns. In aceeaşi di lordul Rosebery a ţinut două discursuri: unul la Dumfries şi altul la Glasgow. In acest din urmă, bărbatul de stat englez a pronunţat şi următórele cuvinte: „Burns a lăsat ţĕrii sale cea mai deliciósă colecţiă de cântece din lume, şi le-a lăsat mai ales ţĕrii sale; dér şi celelalte ţĕri îşi au partea lor. Am sĕ vĕ dau numai un esemplu, dér un esemplu care face cât tóte celelalte. Ein depărtata Româniă, Regina acelei ţĕri a scris la Dumfries astădi, că nu are un esemplar d'al lui Burns la dênsa, dér că îi cunósce tóte poesiile pe din afară.“ Cuvintele rostite de lordul Rosebery cu privire la M. Sa Regina României au fost primite de auditoriu cu aplause frenetice.

—o—

Incendiu mare în Drăgăşani. Un incendiu violent a isbucnit Vineri la órele 11 la Drăgăşani (România). Focul, ameninţând sĕ ia proporţii fórte mari, administraţia din Drăgăşani a cerut ministerului sĕ dea ordine pompierilor din oraşele vecine sĕ vie în ajutor. S'au adus pompieri din Rîmnicu Vêlcii, Slatina şi Craiova. Abia către séră focul a putut fi localisat, după ce au ars trei prăvălii împreună cu dependinţele lor, şi localul primăriei. Tótă nóptea pompierii au lucrat la stingerea focului, care consuma mărfurile din pivniţele prăvălielor. Din mărfuri prea puţine au fost scăpate. Archiva primăriei a fost scăpată, însĕ nu se scie décă nu au mai rĕmas acte şi dosare prin birouri. Pagubele sunt fórte mari.

—o—

Ţarul în Germania. Ţarul Nicolae II a ordonat sĕ se notifice în mod oficial guvernului german, că în dilele de 5—7 Septemvre va lua parte împreună cu soţia sa la manevrele dela Breslau, şi că în suita sa se vor afla opt domni şi două dame.

—o—

Concertul dela *„Pomul verde“*, dat eri séră din partea musicei orăşenesci, a fost şi de astă-dată fórte cercetat. Grădina era înţesată de lume, aşa că abia mai puteai găsi loc la mese. Piesele românesci au fost şi acum cele mai aplaudate, cerêndu-se în continuu repetarea lor. — Mâne séră, Marţi, musica orăşenéscă va concerta din nou la „Pomul verde“, începutul însĕ nu va mai fi la 8, ci la $7^1/_2$ óre. Intrarea 30 cr. Mâne la 5 óre p. m. va concerta pe promenadă.

Concertul din Rêşnov.

Dela Rîşnov primim scirea, că concertul dat ieri séră din partea mai multor artişti români din Bucuresci a succes escelent în tóte privinţele. Concertul a fost cercetat nu numai din partea mulţimei de Români şi de Saşi din localitate, ci şi din partea unui numĕr mare de óspeţi de prin comunele vecine, mai ales însĕ din Zêrnesci, Bran etc. Din Braşov încă au fost, după cum ni-se spune, cel puţin vre-o 20 de persóne. Óspeţii au rĕmas încântaţi de resultatul concertului, ca şi care n'a mai vĕdut Rîşnovul de când lumea. Petrecerea, ce a urmat după concert, a fost fórte animată şi a durat până astădi diminéţă.

In momentul punerei diarului sub pressă primim încă următorul raport special:

Rêşnov, 9 August n.

Concertul din astă-séră a reuşit pe deplin. Toţi artiştii au fost la înălţimea lor. D-nii *Vasiliu*, D-şóra *Elvira Bidu* din Braşov, D-şóra *Petrişor*, D-nii Caireti *Petrişor*, *Bàrcănescu* şi *Calotescu* au esecutat atât solurile, cât şi quartetele cu o măestriă de nedescris, însĕ succesul mai mare l'a avut tinĕrul artist *Vasiliu*, care a fost ridicat în slavă şi chiămat. De-asemenea D-ra *Elvira Bidu*, la acompaniat, a fost fórte bine; d-sa e o fórte bună pianistă, mai ales „Doina Oltului“ a lăsat un mare suvenir la toţi, câţi au audit'o.

Balul a durat până la 6 óre diminéţa. Lumea cea mai alésă şi fórte multă.

X.

Tempestăţi şi grindină.

Din Câmpiă, 19 August n. 1896.

D-le Redactor! In 6 August n. c. în comuna *Balda* s'a descărcat un trăsnet în casa unei vĕduve. Casa la moment a luat foc şi ajutat de un vênt puternic, s'au mai aprins şi alte două case asemenea ale unor vĕduve, cari tóte erau în bună stare. In 5 minute casele dimpreună cu grajduri coteţe de porci, fên şi alte mai mici clădiri au fost prefăcute în cenuşă. Numai şurile şi un grănar au rĕmas nevătĕmate. Cele 3 vĕduve cu 14 copii minoreni au rĕmas fără adăpost; nimeni n'a fost în stare sĕ scótă din cele trei case nici o cârpă; puţinii bani de argint, ce i-au avut, s'au aflat topiţi de fulger.

In 8 August diminéţa pe la 8 óre s'a ridicat în părţile acestea un nor şi un vênt teribil, descărcându-se o grindină îngrozitóre, mai mare ca ouĕle de porumb, nimicind tot ce i-a stat în cale. Hotarele comunelor *Cistelec, Balda* şi *Şĕrmaşul-mare* au fost prefăcute în ogor. Cucuruzul şi spicósele nesecerate sunt total nimicite.

Vêntul cel teribil a făcut mari daune în clădiri, aşa că *nici o casă seu edificiu n'a rĕmas nevătĕmat, ori chiar cu totul stricat.* In Şĕrmaşul-mare dintre casele coloniştilor maghiari puţine au rĕmas întregi, ér de pe 17 case nouĕ vêntul a luat coperişele şi le-a dus *la o depărtare de 50—60 metri dela păreţii, pe cari au fost aşedate.* Tóte aceste coperişe au fost total sdrobite, aşa cât cele mai multe lemne şi şindele nu se mai pot folosi. Despre acésta s'a şi telegrafat la ministeriu, căci dóră din rîvna de maghiarisare a ministeriului s'au ridicat aceste case pentru colonişti, cari adi toţi îşi blastĕmă dilele şi se gătesc de drum.

X.

O înmormêntare.

Sĕlagiu, August 1896.

In 29 Iulie n. c. s'a petrecut la cele eterne *Maria Barboloviciu* născ. Bocşia, soţia mult meritatului şi pe tóte terenele culturale distins anteluptătorului sĕlăgian *Alimpiu Barboloviciu*, vicar foraneu episcopesc, — care în etate de 55 de ani, după un morb îndelungat şi consumător, şi-a redat Creatorului nobilul sĕu suflet, pierdênd în dênsa familia o mamă mult iubitóre, naţiunea pe o distinsă membră fundatóre a reuniunei femeilor române sĕlăgene şi sĕracii pe-o adevĕrată patrónă marinimósă a lor.

Aceste însuşiri nobile ale rĕposatei au atras la înmormêntarea ei întreg publicul din loc şi jur, ba şi din părţi mai depărtate, între cari fórte mulţi inteligenţi şi fruntaşi, ca Georgiu Pop de Băsesci, directorul Andreiu Cosma, care venise chiar dela băi etc.

Actul funebral s'a oficiat prin trei protopopi şi 12 preoţi, afară încă de alţi 3 protopopi şi vre-o 13 preoţi presenţi, cari au ridicat mult ceremonia înmormêntărei; precum şi cântările duióse funebrale ale corului învĕţătorilor din acest jur.

Cel mai înălţător moment în întregul act funebral a fost predica rostită de pe amvon de către distinsul predicator *Augustin Vicaş* preot şi notarul tractului Ipului, care cu o rară elocinţă, predare atrăgĕtóre, gesturi şi modulări captivătóre a stors lacrimi, a legat atenţiunea şi şi-a atras simpatia întreg publicului. D-l protopop şi pleban romano-catolic din Şimleu s'a esprimat către preoţii minoriţi şi români din jurul sĕu, că d-l Vicaş „stă pe cel mai înalt nivou al elocinţei oratorice, şi că nu crede sĕ fiă nu numai în Sĕlagiu, ci în diecesa Gherlei mai distins şi plăcut orator“. E de însemnat, că acest protopop pleban, care pórtă numele românesc „Truţia“, scie fórte bine limba română. Iertăciunile le-a luat Vasiliu *Cristea*, cunoscutul autor de predici.

Numĕrósele cununi, ce au fost depuse pe sicriul rĕposatei, au fost o dovadă de iubirea şi stima amicilor şi cunoscuţilor faţă cu ea, ér pentru soţul întristat acele cununi dimpreună cu mulţimea epistolelor şi telegramelor de condolenţă au fost o mângăiere şi drept tribut de recunoscinţă, ca celui mai devotat şi rar anteluptător în întreg clerul greco-catolic, căruia cu tot dreptul îi putem ofta cu străbunul: *„paulo majora canamus“....*

Participanţii

Turburările din Macedonia.

Corespondentul din Atena al diarului *„Le Temps“* a comunicat unele amĕnunte interesante asupra originei şi începutului mişcărei de invasiune în Macedonia. Etă-le:

In unele cercuri politice se atribue o importanţă excepţională apariţiunii de bande grecesci pe lângă Aliakuon, nu departe de Bereia, unde a fost prima lor ciocnire cu Turcii. Nu se cunósce încă numĕrul insurgenţilor şi mijlócele de acţiune de care dispun. Se scie numai că au drept şef pe un Macedonian numit Brufas, fórte cunoscut în ţéra sa prin curagiul şi sentimentele sale patriotice.

Un lucru pare sigur: bandele sunt armate de către comitetul macedonian format tómna acésta la Larissa şi care se credea că e disolvat în urma restabilirii ordinei ce fusese turburată de bandele bulgare. Comitetul acesta are ramificaţiuni la Atena şi se dice că posedea resurse considerabile. Se afirmă că doi séu trei milioneri i-au trimis arme, muniţiuni şi câte-va sutimi de mii de franci. Nu sunt în mĕsură sĕ verific aceste veşti printre cari trebue sĕ fiă un grăunte de adevĕr.

Ori cum ar fi, prima întêlnire a fost favorabilă pentru insurgenţi, cari sunt în cea mai mare parte Macedoneni stabiliţi în Tessalia séu veniţi sĕ caute de lucru pe timpul recoltei. Iată, în privinţa acésta, informaţiuni pentru a căror exactitate pot sĕ garantez.

Banda, al cărei efect se ridică la 3—400 de *hoplites*, a părăsit teritoriul grecesc în trupe mici pentru a nu deştepta atenţia autorităţilor cari aveau ordin sĕ supraveghéze graniţa. Aceste trupe mici s'au putut întâlni pe teritoriul otoman şi sĕ se îndrepteze, fără a fi vĕduţi, către o mânăstire al cărei nume nu se spune, unde cumpĕră pâne şi de unde plecară după ce au asistat la liturghie şi au primit grijania din mânile egumenului.

Părăsind mânăstirea, însărcinară pe acesta din urmă sĕ dică autorităţilor turcesci că au intenţia sĕ apere interesele elene din Macedonia fără a comite cea mai mică prădare. Plătiră tot ce comandară. Totuşi populaţiunile districtelor ce traversară pentru a ajunge la Bereia, dincolo de Aliakuon, fiind grece, n'au primit plata ospitalităţii ce au dat, de bună voe séu silite, *homogenilor* lor cari au alcătuit îndrăzneţul proiect de a-i scăpa de sub dominaţia otomană.

Insurgenţii, mergênd prin păduri, sosiră Luni la Vromopigado, moşie părăsită, situată aprópe de Bereia, capitala districtului. Turcii aflară presenţa lor; ei trimiseră în urmărirea lor o companie la care adauseră câţi-va neregulaţi comandanţi de un óre-care Ţamis, vechiŭ tâlhar de care l'au făcut comisar de poliţie după ce s'a supus. Inainte de a lua contact cu insurgenţii, detaşamentul acesta a fost întărit cu 150 de ómeni trimişi din Salonic pe căile cele mai scurte.

Lupta începù în zori de di. Sciri din sorginte autorisată afirmă, că Turcii au atacat cu vigóre posiţiunea în care insurgenţii avuseseră timp sĕ se retranşede. Respinşi de două séu trei ori cu pierderi, se hotărîră la retragere, pe care o şarjă de insurgenţi o schimbă în fugă zăpăcită. Toţi ofiţerii turci fură ucişi; unul din ei fù prins cu vr-o două-deci de soldaţi. Nu se cunosc pierderile insurgenţilor, printre cari s'ar fi putut recunósce, după precisiunea comandelor şi regularitatea apărării, ofiţeri din trupele regulate.

Un insurgent cu piciórele umflate de marş şi lăsat în paza unui ţĕran, fù predat de acesta Turcilor, cari l'au adus la Salonic. Interogat de către autorităţi, a refusat sĕ dea esplicaţii, dér s'a găsit la dênsul un numĕr de matricol (517) şi o hârtie cu inscripţia: „Vei învinge prin semnul acesta“, cu o cruce grecéscă de-asupra. Ce-va mai jos, se póte ceti în caractere mari: „Noi, comitetul naţional elenic, jurăm în numele Sfintei Treimi, de a combate pentru Credinţă şi Patriă şi pentru drepturile nóstre şi cele ale fraţilor noştri din Macedonia până la ultima picătură de sânge“.

Alte bande sunt semnalate din spre Bitolia. Turcii cari au mobilizat de mult corpul lor de armată din Macedonia sunt bine preparaţi pentru rezistenţă.

DIVERSE.

Din căpitan călugĕr. Călugĕrul Benedictin Giuseppe *Quandel*, care mai nainte de-a întra la călugĕriă a fost căpitan de artileriă, a fost ales dilele acestea archimandrit al mânăstirei din *Monte-casino*. Căpitanul de artileriă a întrat la călugĕriă după-ce a trecut peste etatea tinereţelor şi era deja încăruntit. Ca oficer, Quandel era fórte brav şi cu sciinţe vaste. Cu naturelul sĕu afabil scia, sĕ câştige simpatiile societăţii în care se învîrtea.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 August 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.25
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.35
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	124.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.70
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	122.—
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	97.30
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	97.—
Imprum. ung. cu premii	153.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	139.—
Renta de hârtie austr.	101.65
Renta de argint austr.	101.65
Renta de aur austr.	123.45
Losurĭ din 1860.	145.½
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	975.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	386.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	359.—
Napoleondorĭ.	9.50½
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.67
London vista	119.65
Paris vista	47.55
Rente de coróne austr. 4%. . .	101.20
Note italiene.	44.30

Cursul pietei Brașov.

Din 9 August 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.46	Vênd.	9.49
Argint român.	Cump.	9.43	Vênd.	9.46
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.48	Vênd.	9.50
Galbenĭ	Cump.	5.55	Vênd.	5.60
Ruble rusescĭ	Cump.	127.	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.30	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.60	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Bursa de mărfurĭ din Budapesta.

din 5 August n. 1896.

Sĕminţe	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până
Grâu Bănăţenesc	81	6.60	6.70
Grâu dela Tisa	81	6.65	6.75
Grâu de Pesta	81	6.50	6.55
Grâu de Alba-regala	81	6.60	6.70
Grâu de Bácska	81	6.70	6.70
Grâu ung. de nord	81	.—	.—

Sĕminţe vechĭ orĭ noue	soiul	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilgr. dela	până
Sĕcară		70—72	5.30	5 35
Orz	nutreţ	60—62	—.—	—.—
Orz	de vinars	62.64	—.—	—.—
Orz	de bere	64.66	—.—	—.—
Ovĕs		39.41	5 90	6.25
Cucuruz	bănăţ.	75	.—	.—
Cucuruz	altă soiu	73	.—	.—
Cucuruz	„	—	.—	.—
Hirișcă	„	—	—.—	—.—

Preţul pe 100 chilograme.

Productediv.	Soiul	Cursul dela	până
Sem. de trif.	Luţernă ungur.	—.—	—.—
—	transilvană	—.—	—.—
—	bănăţénă	—.—	—.—
„	roșiă	—.—	—.—
Oleu de rap.	rafinat duplu	—.—	—.—
Oleu de in		—.—	—.—
Uns. de porc	dela Pesta	47.—	48.—
„	dela ţéră	—.—	—.—
Slănină	svêntată	41.—	42.—
„	afumată	47.50	48.—
Seu		—.—	—.—
Prune	din Bosnia în buţĭ	10.—	10.25
„	din Serbia în sacĭ	10.—	10.25
Lictar	slavon nou	14.—	14.25
„	bănăţenesc	12.50	13.—
Nucĭ	din Ungaria		
Gogoșĭ	unguresci		
„	sêrbescĭ		
Miere	brută	—.—	—.—
„	galbină strecurată	—.—	—.—
Ceară	de Rosenau	—.—	—.—
Spirt	brut	—.—	—.—
„	Drojdiuţe de spirt	—.—	—.—

Cursul losurilor private

din 5 August 1896

	cump.	vinde.
Basilica . . .	6.60	6.90
Credit	200.50	201 —
Clary 40 fl. m. c. . .	58.—	60.—
Navig. pe Dunăre . .	137.—	140.—
Insbruck	26.—	27.—
Krakau	26.50	27.50
Laibach	23.—	23.75
Buda	59.—	61.—
Palffy	60.50	61.—
Crucea roșie austr. .	17.80	18.30
dto ung. . .	9.80	10.30
dto ital. . .	11.50	12.—
Rudolf	22.75	23.75
Salm	69.50	70.50
Salzburg	26.25	27.25
St. Genois . . .	70.—	71.—
Stanislau	43.—	45.—
Trieitine 4½% 100 m. c.	145.—	150.—
dto 4% 50	69.—	73.—
Waldstein . . .	60.—	62.—
Sêrbescĭ 3% . . .	34.—	34.80
dto de 10 francĭ	—.—	—.—
Banca h. ung. 4%	122.75	123.75

Bursa de Bucurescĭ

din 5 August n. 1896.

Valorĭ	Do-bênda.	Scad. cup.	Cu banĭ gata
Rentă română perpetuă 1875	5%	Apr.-Oct.	101 ¾
Renta amortisabilă	5%	„ „	100.⅛
„ „ (Impr. 1892 . . .	5%	Ian.--Iul.	99.—
„ „ din 1893	5%	„ „	99.—
„ „ 1894 int. 6 mil.	5%	Apr.-Oct.	96 ½
„ „ (Impr. de 32. ½ mil.	4%	Ian.-Iulie	86 ⅜
„ „ (Impr. de 50 mil.	4%	„ „	87.—
„ „ (Imp. de 274 m. 1890	4%	„ „	87.½
„ „ (Imp. de 45 m. 1891	4%	„ „	87.—
„ „ (Im. de 120 iul. 1894	4%	„ „	87.—
„ „ (Im. de 90 mil. 1896	4%	„ „	86.¾
Oblig. de Stat (Conv. rurale).	6%	Mai-Nov.	101 ¼
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10	„ „	289.—
Oblig. comunei Bucurescĭ 1883	5%	Ian.--Iul.	94.¾
„ „ „ din 1884	5%	Mai-Nov.	—.—
„ „ „ din 1888	5%	Iun.-Dec.	—.—
„ „ „ din 1890	5%	Mai-Nov.	95 ¾
Scrisurĭ fonciare rurale . . .	5%	Ian.-Iulie	91.⅞
„ „ urbane Bucurescĭ	6%	„ „	—.—
„ „ „ „	5%	„ „	88 ¾
„ „ „ Iașĭ . .	5%	„ „	82.—
Oblig. Soc. de basalt artificial	6%	„ „	—.—
	V. N.		
Banca Rom. ult div. fr. 12.81	500	150 v.	—.—
Banca Nation. ult. div. 86.—	500	într. v.	1637.
Banca agricolă	500	150 v.	203 —
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	într. v.	433.—
Naţionala de asig. ult. div. 43 lei	200	„ „	454.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	„ „	295 —
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	„ „	175.—
Soc. Rom. de Hârtie ult. —	100	„ „	—.—
„Patria" Soc. de asig. ult d. 4 lei	100	„ „	105.—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	„ „	—.—
„ „ „ „ 2 em. u. d. 0	1000	„ „	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	500	„ „	—.—
„Bistriţa" soc. p. f. hârtii 30 %	1000	„ „	—.
Societ. p. const. de Tramways	200	„ „	400.—
20 francĭ aur			20.07

SCOMPTURĬ:

Banca naţ. a Rom.	5%	Paris	2%
Avansurĭ pe efecte	6%	Petersburg . .	4½%
Casa de Depunerĭ	5½	Berlin	3%
Londra	2%	Belgia	3½%
Viena	5%	Elveţia	3%

Têrgul de rîmătorĭ din Steinbruch.

Starea rîmătorilor a fost la 5 August de 6394 capete, la 5 August au întrat —.— capete și au eșit 88 capete rĕmânênd la 6 Aug. un numĕr de 6306 capete.

Se notéză marfa: ungurésca veche, grea dela 44.— cr. până la 45.— cr. marfă ungurésca tineră grea dela 47.— cr. pănă la 48.— cr., de mijloc dela 48.— cr. pănă la 49.— cr. ușóră dela —.— cr. pănă la —.— cr.

Insciinţare.

Subsemnatul aduce la cunoscinţă publică, că aflându-mĕ în proces de divorţ cu soţia mea **Paraschiva Puiu** născ. **R. Ştefan**, cu începutul ḑilei de astăḑĭ orĭ-ce datoriă contrasă de ea, pentru mine nu o consider ca obligătóre și nu i-au asupră-mĭ sarcina de-a replăti.

Brașov, 10 August st. n.

1043 1—2 Teodor Badea Puiu.

Anunciu.

Se aduce la cunosciinţa publică, cumcă casele aparţinătóre ereḑilor după George Bariţiu, care constau din 2 edificii separate, cu o curte și fântână comună și anume:

1) casa situată în suburbiul Scheiŭ strada Caterinei de sub Nr. 3 nou, constătătóre din 2 odăi marĭ, un entreu, un cabinet, o bucătărie, pod spaţios, 4 pivniţe și dependenţele necesare;

2) casa situată tot în suburbiul Scheiŭ strada băilor sub Nr. 6 nou, constătătóre din 2 odăi, un entreu, o bucătăriă spaţiósă, pod spaţios și dependenţele necesare, care ambele case sunt partere, în stare bună și aduc o chiriă anuală de 500 florinĭ v. a., în urma edictului oficiului cărţilor funduare din Brașov Nr. 1823/96 tkvi., se vor vinde la **17 August 1896 st. n. ante ameḑĭ 9 óre în localul oficios a cărţilor funduare din Brașov** prin licitaţiune judecătorescă benevolă plus oferentului.

Condiţiunile de licitaţiune se pot privi, atât la oficiul cărţilor funduare, cât și în cancelaria advocatului Simeon Damian în fiă-care ḑi dela órele 9—12 ante și 3—5 după ameḑĭ. 1038,2—3.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria Nicolae Ciurcu.